June : 2026

POLITICAL SCIENCE

Paper: PSC- M- 201

INTRODUCTION TO INDIAN POLITICS

Time: $2^1/_2$ Hours **Total Mark: 60**

(The figures in the right margin indicate full marks of the questions)

1. Answer the following question as directed: 1×8=8
তলত উল্লেখ কৰা প্ৰশ্নবোৰৰ নিৰ্দেশ অনুসৰি উত্তৰ দিয়াঁ ঃ

   a. Which of the approach is closely associated with capitalism? Marxist Approach/ Gandhian Approach/ Liberal Approach/ Socialist Approach.
   পুঁজিবাদৰ সৈতে কোনটো দৃষ্টিভংগী ঘনিষ্ঠভাৱে জড়িত ? মাৰ্ক্সবাদী দৃষ্টিভংগী/ গান্ধীয় দৃষ্টিভংগী/উদাৰবাদী দৃষ্টিভংগী/সমাজবাদী দৃষ্টিভংগী।

   b. The concept of "Sarvodaya" is related to Marxist Approach/ Gandhian Approach/ Liberal Approach/ Socialist Approach.
   "সৰ্বোদয়" ধাৰণাটো কোন দৃষ্টিভংগীৰ সৈতে জড়িত ? মাৰ্ক্সবাদী দৃষ্টিভংগী/গান্ধীয় দৃষ্টিভংগী/ উদাৰবাদী দৃষ্টিভংগী/ সমাজবাদী দৃষ্টিভংগী।

   c. Which Article is known as the "Heart and Soul" of the Constitution? Article 14/ Article 19/ Article 21/Article 32.
   সংবিধানৰ "হৃদয় আৰু আত্মা" বুলি কোনটো অনুচ্ছেদক কোৱা হয় ? অনুচ্ছেদ ১৪ /অনুচ্ছেদ ১৯ /অনুচ্ছেদ ২১/অনুচ্ছেদ ৩২।

   d. The Fundamental Duties were added to the constitution of Indian by which constitutional amendment? 42nd Amendment/ 44th Amendment/ 52nd Amendment/ 86th Amendment.
   ভাৰতীয় সংবিধানত মৌলিক কৰ্তব্যসমূহ কোনটো সংবিধান সংশোধনী জৰিয়তে সংযোজন কৰা হৈছিল ? ৪২তম সংশোধনী/ ৪৪তম সংশোধনী/ ৫২তম সংশোধনী/ ৮৬তম সংশোধনী।

e. When the first political party Indian National Congress was formed? 1885/1886/1905/1906.
প্ৰথম ৰাজনৈতিক দল ভাৰতীয় জাতীয় কংগ্ৰেছ কেতিয়া গঠন কৰা হৈছিল ?
১৮৮৫ চনত / ১৮৮৬ চনত/১৯০৫ চনত/১৯০৬ চনত।

f. When was the first coalition government formed in India? 1956/ 1967/1977/1987.
ভাৰতত প্ৰথম মৈত্ৰী (কোৱেলিচন) চৰকাৰ কেতিয়া গঠন কৰা হৈছিল ? ১৯৫৬ চনত/ ১৯৬৭ চনত/ ১৯৭৭ চনত/১৯৮৭ চনত।

g. The policy of Reservation in India is mainly associated with- Class equality/ Caste-based inequality/ Gender justice/ Religious harmony.
ভাৰতত সংৰক্ষণ নীতি মুখ্যতঃ কিহৰ সৈতে জড়িত ? শ্ৰেণী সমতা/ জাতিভিত্তিক অসমতা/ লিংগ ন্যায়/ ধৰ্মীয় সম্প্ৰীতি।

h. The 'Mandal Commission' of 1979 is related to: Gender equality/ Economic reforms/ Caste-based reservation/ Religious reforms.
১৯৭৯ চনৰ 'মণ্ডল আয়োগ' কিহৰ সৈতে জড়িত ? লিংগ সমতা/ অৰ্থনৈতিক সংস্কাৰ/ জাতিভিত্তিক সংৰক্ষণ/ ধৰ্মীয় সংস্কাৰ।

2. Answer the following question (within 150 words): 3×4=12
তলত দিয়া প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ দিয়া (১৫০ শব্দৰ ভিতৰত) ঃ

a. What is 'Trusteeship' in Gandhian philosophy?
গান্ধীয় দৰ্শনত 'ট্ৰাষ্টিশ্বিপ' (Trusteeship) কি ?

b. Define 'Secularism' in the context of Indian Constitution?
ভাৰতীয় সংবিধানৰ পৰিপ্ৰেক্ষিতত 'ধৰ্মনিৰপেক্ষতা' (Secularism) সংজ্ঞা দিয়া।

c. Mention four features of the Indian party system.
ভাৰতীয় দলীয় ব্যৱস্থাৰ চাৰিটা বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।

d. Define communalism.
সাম্প্ৰদায়িকতা (Communalism) সংজ্ঞা দিয়া।

3. Discuss the basic features of the Liberal approach to the study of Indian political system. 10
ভাৰতীয় ৰাজনৈতিক ব্যৱস্থাৰ অধ্যয়নত উদাৰবাদী দৃষ্টিভংগীৰ মৌলিক বৈশিষ্ট্যসমূহ আলোচনা কৰা।

Or / অথবা

Discuss the Gandhian approach to Indian politics with special reference to decentralization and non-violence. 4+6=10
ভাৰতীয় ৰাজনীতিৰ ক্ষেত্ৰত গান্ধীয় দৃষ্টিভংগী আলোচনা কৰা, বিকেন্দ্ৰীকৰণ আৰু অহিংসাৰ বিশেষ উল্লেখসহ আলোচনা কৰা।

4. Discuss the basic features of the Constitution of India. 10
ভাৰতীয় সংবিধানৰ মৌলিক বৈশিষ্ট্যসমূহ আলোচনা কৰা।

Or / অথবা

Discuss the basic principles sand objectives of the Preamble of the Indian Constitution. 4+6=10
ভাৰতীয় সংবিধানৰ প্ৰস্তাৰনাৰ (Preamble) মৌলিক নীতি আৰু লক্ষ্যসমূহ আলোচনা কৰা।

5. Discuss the evolution of political parties in India since independence. 10
স্বাধীনতাৰ পাছত ভাৰতত ৰাজনৈতিক দলসমূহৰ বিকাশ আলোচনা কৰা।

Or / অথবা

Discuss the challenges faced by political parties in India. 10
ভাৰতত ৰাজনৈতিক দলসমূহে সন্মুখীন হোৱা সমস্যাসমূহ আলোচনা কৰা।

6. Explain the concept of caste and its importance in Indian political system 2+8=10
জাতি (caste) ধাৰণাটো ব্যাখ্যা কৰা আৰু ভাৰতীয় ৰাজনৈতিক ব্যৱস্থাত জাতি (Caste)ৰ গুৰুত্ব আলোচনা কৰা।

Or / অথবা

Discuss the causes of gender inequality in India. 10
ভাৰতত লিংগ অসমতাৰ কাৰণসমূহ আলোচনা কৰা।

***